BASTERIA, *51*: *57-58*, *1987*

Venus fasciata (Da Costa, 1778) (Bivalvia, Veneridae) in Nederland

Th.W. DE BOER

Mounewei 41, 9063 JL Molenend

Venus fasciata (Da Costa, 1778) (Bivalva, Veneridae) in The Netherlands

In 1986 the author collected a right valve of *Venus fasciata* (Da Costa, 1778), washed ashore at Schiermonnikoog, The Netherlands. Investigations made clear that in 1958 and 1974 valves of this species were also found at Terschelling and Ameland. All these specimens are not fresh. Fossil valves have been reported from Eemian and early Pleistocene deposits in the southern part of the North Sea.

Key words: Bivalvia, Veneridae, *Venus fasciata*, The Netherlands.

Op 15.X.1986 vond ik aan de eblijn bij paal 5 op Schiermonnikoog een rechter klep van *Venus fasciata* (Da Costa, 1778) met een hoogte van 11 mm en een breedte van 12 mm (fig. 1). De schelp is blauw van kleur en duidelijk gerekristalliseerd. Daar de soort niet voorkomt in de lijst van Janssen (1975) dacht ik aanvankelijk dat het een eerste vondst voor Nederland betrof. Nader onderzoek wees echter uit dat losse kleppen van deze soort reeds eerder op het Nederlandse strand waren gevonden en wel op Terschelling, op 30.V, 11.X en 24.X.1958 (M.H.A. van Dieren-Siezen leg.) en op Ameland op 14.VIII.1974 (J.N. de Vries leg.).
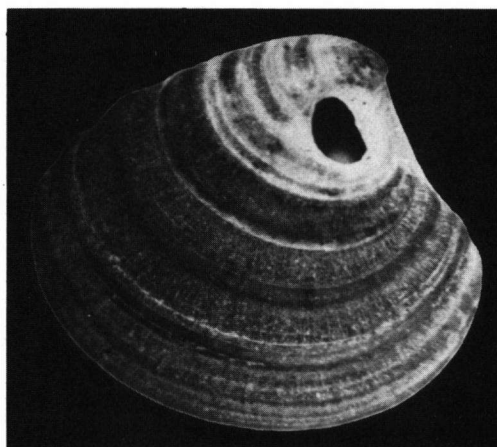
Fig. 1. *Venus fasciata* (Da C.), Schiermonnikoog, 15.X.1986, Th. W. de Boer leg. (in coll. De Boer), hoogte 11 mm, breedte 12 mm.

In 1981 werd in een boring van de Rijks Geologische Dienst, 24 km ten noordwesten van Vlieland, een klep in een laag uit het Eemien aangetroffen (Spaink, 1981). Eerder al werden kleppen en fragmenten van *V. fasciata* aangetroffen in Oud-Pleistocene lagen in de zuidelijke Noordzee (Spaink, 1969).

Ten zuiden van 54° N.Br. zijn geen levende exemplaren uit de Noordzee bekend; ten noorden van deze lijn is de soort vermeld van de Engelse en Schotse oostkust (Seaward, 1982: 208) en zeer sporadisch uit het midden van de Noordzee (De Ligt, 1983: 1412-1413).

Aangezien de op de Waddeneilanden gevonden kleppen een fossiel uiterlijk hebben, gaat het hier hoogstwaarschijnlijk om Pleistocene fossielen, mogelijk uit het Eemien.

Ik dank de heer A.W. Janssen voor controle van de determinatie, mevrouw M.H.A. van Dieren-Siezen en de heer G. Spaink voor het beschikbaar stellen van gegevens, en de heer J.N. de Vries voor inzage in zijn collectie.

LITERATUUR

JANSSEN, A.W., 1975. Systematische lijst van Nederlandse recente en fossiele mollusken. — Meded. Werkgr. Tert. Kwart. Geol. 12: 115-170.

LIGT, J. DE, 1983. Resultaten privé onderzoek naar het voorkomen en de verspreiding van mollusken in het Noordzee-gebied van januari t/m juni 1983. — Corr.blad Ned. malac. Veren. 214: 1409-1416.

SEAWARD, D.R., 1982. Sea area atlas of the marine molluscs of Britain and Ireland: 1-242. Shrewsbury.

SPAINK, G., 1969. Analyse Noordzee boring 68T-399. Intern rapport Afd. Macropalaeontologie Kaenozoicum, Rijks Geologische Dienst, Haarlem 362: 1-3 (ongepubliceerd).

——, 1981. Molluskenonderzoek bor. L 12 (79MK84). Intern rapport Afd. Macropalaeontologie Kaenozoicum, Rijks Geologische Dienst, Haarlem 1398: 1-10 (ongepubliceerd).